Súd:	Okresný súd Zvolen
Spisová značka:	18C/65/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6723203780
Dátum vydania rozhodnutia:	07. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	Mgr. Janette Nôtová
ECLI:	ECLI:SK:OSZV:2024:6723203780.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen samosudkyňou Mgr. Janette Nôtovou, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. D. XXXX/X, XXX XX E., občan SR, t. času vo výkone trestu odňatia slobody F. G. G., právne zast.: JUDr. Michal Vlkolinský, advokát so sídlom Námestie SNP 87/8, 960 01 Zvolen, proti žalovanému: Slovenská republika - zast. Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Račianska 71, 813 11 Bratislava, o zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 10.000,-- Eur, takto

r o z h o d o l :

I/ Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.045,-- Eur z titulu náhrady nemajetkovej ujmy za nezákonnú väzbu v lehote do 3 (troch) dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II/ Vo zvyšnej časti sa žaloba žalobcu z a m i e t a .

III/ Žalobcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal na tunajšom súde dňa 06. 09. 2023 žalobu, doplnenú dňa 03. 12. 2023, v ktorej si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10.000,-- Eur voči štátu za nezákonnú väzbu. V žalobe uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 15. 12. 2021 sp. zn. 2T/139/2021-582, bol žalobca ako obžalovaný podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku oslobodený spod obžaloby pre zločin vydierania podľa § 189 ods.1, ods.2 písm. b/ Tr. zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. Z rozhodnutia súdu jednoznačne vyplýva, že OČTK postupovali v rozpore s ustanoveniami Tr. zákona a Tr. poriadku, čoho výsledkom bolo opakované porušovanie zákona v neprospech žalobcu ako poškodeného, keď stíhaný skutok sa v rámci dokazovania nepodarilo preukázať a v konečnom dôsledku nebolo dokázané, že sa skutok vôbec stal. Žalobca podaním z 15. 11. 2022 žiadal MS SR o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 zákona č. 514/2003 Z. z., na čo mu bolo oznámené, že pokiaľ bol v trestnom konaní vzatý do väzby a následne došlo k právoplatnému oslobodeniu spod obžaloby, došlo k zásahu do jeho práv. Za to sa mu MS SR ospravedlnilo a po komplexnom posúdení všetkých okolností prípadu dospeli k záveru, že nie sú splnené podmienky pre priznanie zadosťučinenia v peňažnej forme, s tým, že konštatovanie porušenia práv spolu s poskytnutým ospravedlnením možno považovať za dostatočnú satisfakciu. Ministerstvo poukázalo na rodinné pomery, z ktorých vyplýva korešpondencia žalobcu so sestrou H. B. (poškodená v trestnom konaní), s matkou H. I., z ktorej súdy prijal záver o vzájomne nevraživých vzťahoch. Zásah väzby do rodinného života nebol preukázaný. Okrem toho, z registra trestov vyplýva, že žalobcovi boli v minulosti uložené opakovane tresty a to 8 nepodmienečných, 2 podmienečné tresty odňatia slobody, pričom k spáchaniu skutku malo dôjsť v rámci plynutia skúšobnej doby. Podľa evidencie priestupkov bolo voči žalobcovi vedených 9 priestupkových konaní, v ktorých bola uložená peňažná sankcia, okrem iného šlo aj o fyzické napadnutie matky a sestry, prípadne iných osôb. Žalobca uviedol prostredníctvom právneho zástupcu, že v tomto prípade samotné konštatovanie porušenia práva, resp. ospravedlnenie

nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím o začatí trestného stíhania a rozhodnutím o vzatí do väzby, ako aj následným nesprávnym úradným postupom a preto žalobca žiada aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 10.000,-- Eur, z dôvodu, že vznesenie obvinenia pre zločin vydierania poškodilo jeho osobu nielen v očiach rodiny, ale aj známych a výrazným spôsobom to zasiahlo žalobcu, tak v jeho rodinnom aj súkromnom živote. Je nepochybné, že nezákonné trestné konanie vzhľadom na osobu žalobcu, na jeho osobné a rodinné pomery, jeho úctu k demokracii, ktorý v každej veci konal čestne a svedomito, jeho doterajší život, česť a dôstojnosť neprimeraným spôsobom zasiahlo do nemajetkovej sféry žalobcu a preto uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy považuje za plne primerané okolnostiam, za ktorých k porušeniu práva došlo a osobe žalobcu, ako aj jeho osobnému, citovému a rodinnému životu. Žalobca účinky nezákonných rozhodnutí v trestnom konaní pociťuje ako stratu svojej cti, ľudskej dôstojnosti, rodinného zázemia a profesijného života. Trestné stíhanie bolo vedené v rozpore so zákonom, na základe čoho bol v období od 21. 05. do 15. 12. 2021, t. j. 209 dní (v žalobe vypadlo „vo väzbe“), čo je dôvodom nielen na satisfakciu zo strany štátu formou ospravedlnenia, ale aj finančné zadosťučinenie s poukazom na článok 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Strata dôstojnosti, cit a zdravia, strata súkromia, dobrej povesti, dobrého mena, aj osobnej cti žalobcu bola jednoznačne a vo veľkom rozsahu zasiahnutá. Za každú oblasť zásahov, zdravie, nedôvera, narušenie pracovných, rodinných, osobných vzťahov, finančné straty na zárobku. Napriek tomu, akékoľvek finančné odškodnenie nemôže napraviť postavenie žalobcu v spoločnosti, aspoň z časti je vyjadrená sankcia štátu za postup voči žalobcovi, ktorý nebol v súlade so zákonom tohto štátu.

2. Žalovaný sa písomne vyjadril k podanej žalobe a uviedol, že nárok žalobcu neuznáva a žiada žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Žalovaný uviedol, že uplatnený nárok žalobcu je v nadväznosti na predbežné prerokovanie uplatňovaného nároku, ku ktorému Ministerstvo spravodlivosti SR podalo stanovisko s konštatovaním, že došlo k porušeniu práv žalobcu v súvislosti s vydaním uznesenia Okresného súdu Zvolen zo dňa 23. 05. 2021 sp. zn. 0Tp/156/2021, ktorým bol žalobca vzatý do väzby, v rámci trestného stíhania, ktoré nakoniec skončilo jeho právoplatným oslobodením spod obžaloby. Za porušenie práv žalobcu sa Ministerstvo spravodlivosti SR žalobcovi písomne ospravedlnilo. Žalovaná dala do pozornosti, že nárok žalobcu bol uplatnený výlučne z titulu rozhodovania o väzbe, k nepriznaniu nároku v peňažnej forme dospela žalovaná v dôsledku nesplnenia zákonných podmienok pre priznanie zadosťučinenia v peňažnej forme. V žalobe žalovaný poukázal, že žalobca si žalobou zo dňa 08. 09. 2023 uplatnil nárok nemajetkovej ujmy vo výške 20.000,-- Eur titulom rozhodovania o väzbe. Následne na výzvu súdu došlo k doplneniu žaloby dňa 10. 10. 2023, kedy si žalobca uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,-- Eur titulom nezákonného rozhodnutia a to uznesenia vyšetrovateľa o vznesení obvinenia zo dňa 21. 05. 2021 a tiež titulom rozhodnutia o väzbe. Žalobca dokonca uviedol aj nesprávny úradný postup. V tomto smere možno žalobu považovať za zmätočnú, nakoľko nie je zrejmé, z ktorého titulu si žalobca svoj nárok uplatňuje. Ministerstvo spravodlivosti SR, v zmysle žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku posudzovalo nárok žalobcu výlučne v súvislosti s označeným rozhodnutím o väzbe. Je potrebné ustáliť, či si žalobca v konaní uplatňuje svoj nárok aj titulom nezákonného rozhodnutia, t. j. uznesenia o vznesení obvinenia. Vo vzťahu k nároku uplatneného výlučne titulom rozhodnutia o väzbe, žalovaná v celom rozsahu zotrváva na svojom stanovisku, ktoré bolo žalobcovi prezentované v oznámení o výsledku predbežného prerokovania nároku. Žalovaný uviedol, že vydaním rozhodnutia o väzbe, s ohľadom na neskoršie právoplatné oslobodenie žalobcu spod obžaloby, došlo k zásahu do práv žalobcu a za tento zásah sa Ministerstvo spravodlivosti SR žalobcovi ospravedlnilo. Žalovaný tiež poukázal na znenie § 16 ods.4, veta druhá Zákona o ZŠ, kedy pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. V tejto súvislosti žalovaná uviedla, že žalobca naďalej disponuje možnosťou uplatniť si svoj nárok na náhradu majetkovej škody a/alebo nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti s uznesením o vznesení obvinenia a to voči Generálnej prokuratúre SR v intenciách § 4 ods.1 písm. f/ Zákona o ZŠ. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným výkonom verejnej moci je Ústavou garantovaným právom, ktoré je uplatniteľné voči štátu za splnenia zákonných podmienok, precizovaný v Zákone o ZŠ. Predpokladom na náhradu takto spôsobenej škody sú 1/ existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, tzv. právny titul, 2/ vznik škody a 3/ existencia príčinnej súvislosti medzi právnym titulom a škodou. Súdne konanie, v ktorom sa rozhoduje o takto uplatnenom nároku je sporovým konaním o splnenie povinnosti v zmysle § 137 písm. a/ C. s. p., ktoré sa riadi v zmysle článku 8 C. s. p. zásadou kontradiktórnosti. To znamená, že strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a tieto tvrdenia náležite preukázať. V tomto prípade je teda žalobca povinný

skutkovo odôvodniť uplatnený nárok a tento aj náležitým spôsobom bezpečne preukázať. Žalovaná uviedla, že žalobcovi v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody bola poskytnutá za zásah do jeho osobnostnej sféry nepeňažná saturácia v podobe konštatovania zásahu do práv žalobcu a písomné ospravedlnenie za uvedený zásah z titulu rozhodnutia o väzbe, čo žalovaný považuje za dostatočnú a primeranú satisfakciu. Táto nepeňažná saturácia zohľadňuje podľa žalovanej prezumované následky spojené s výkonom väzby, medzi ktoré v zmysle judikatúry patrí: prirodzený zásah do základných práv a slobôd poškodeného (právo na slobodu pohybu, právo na súkromie), ako aj zásah do osobnostných práv poškodeného (ľudská dôstojnosť, rodinný a spoločenský život a podobne). Žalovaná poukázal na to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal zásah väzobného stíhania do jeho povesti, resp. dobrého mena, ani zásah do rodinného, pracovného či spoločenského života. Žalovaná poukázala na odpis registra trestov žalobcu, v zmysle ktorého bol v minulosti 10 krát súdne trestaný, bolo mu uložených 8 nepodmienečných a 2 podmienečné tresty odňatia slobody, pričom k spáchaniu skutku, ktorý bol predmetom trestného stíhania žalobcu v rámci plynutia skúšobnej doby podmienečného trestu za iný jeho trestný čin. Z evidencie priestupkov bolo zistené, že voči žalobcovi bolo vedených 9 priestupkových konaní, za čo mu boli uložené peňažné sankcie, pričom šlo aj o fyzické napadnutie sestry a matky, prípadne iných osôb. Žalobca sa v žalobe k nemajetkovej ujme vyjadruje len veľmi všeobecne, čo nemôže byť postačujúce pre posúdenie dôvodnosti jeho nároku. Žalobca neprodukoval žiadne skutkové tvrdenia, ani relevantné dôkazy, ktoré by odôvodňovali požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10.000,-- Eur. Žalobca neuvádza žiadne skutočnosti, pre ktoré by už poskytnuté nepeňažné zadosťučinenie nemalo byť postačujúce voči vzniknutej nemajetkovej ujme. Žalobca tak neuniesol ani bremeno tvrdenia, ani dôkazné bremeno k uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy v sume 10.000,-- Eur. Za daného stavu žalovaná konštatuje, že vzniknutá nemajetková ujma bola na strane žalobcu saturovaná v plnom rozsahu a náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,-- Eur je nepreukázaná a neprimeraná. Ďalším nevyhnutným predpokladom pre úspešné uplatnenie nároku žalobcu je preukázanie príčinnej súvislosti medzi zásahom a vznikom škody. Vzťah príčiny a následku pri tom musí byť priamy, bezprostredný, neprerušený, nestačí ak je iba sprostredkovaný. Otázka príčinnej súvislosti je skutkovou otázkou, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach. Preto je otázka, v čom konkrétne spočíva nemajetková ujma zásadnou, pretože práve vo vzťahu ku konkrétnej ujme žalobcu musí existovať príčinná súvislosť s označeným rozhodnutím o väzbe. Žalovaná v tomto smere poukázala na predchádzajúce odsúdenia žalobcu a to aj za násilnú trestnú činnosť, t. j. jeho kriminálnu minulosť, ako aj špecifikované priestupky, čo vylučuje existenciu príčinnej súvislosti medzi nemajetkovou ujmou a namietaným rozhodnutím o väzbe. Žalobca tvrdil stratu cti ľudskej dôstojnosti, rodinného zázemia a profesijného života, pričom nepreukázal príčinnú súvislosť medzi namietaným rozhodnutím o väzbe a tu opísanými účinkami, ktoré ani žalobca nepreukázal a nešpecifikoval. Žalobca na podporu tvrdenia ďalej uviedol judikatúru Najvyššieho súdu SR. Na základe uvedeného žiadal návrh žalobcu zamietnuť a priznať žalovanej náhradu trov konania.

3. Žalobca v reakcii na písomné vyjadrenie žalovanej uviedol, že svoj nárok si uplatňuje z nezákonného rozhodnutia o jeho väzbe. Neobstojí konštatovanie žalovanej, že nepeňažná saturácia v podobe konštatovania zásahu do práv žalobcu a písomné ospravedlnenie za uvedený zásah z titulu rozhodnutia o väzbe je dostatočnou primeranou satisfakciou z dôvodu, že z rozsudku Okresného súdu Zvolen, jednoznačne vyplýva, že v predmetnom trestnom konaní sa postupovalo v rozpore s príslušnými ustanoveniami Tr. zákona a Tr. poriadku, čoho výsledkom bolo opakované porušovanie zákona v neprospech žalobcu ako poškodeného, keď stíhaný skutok sa nepodarilo preukázať a v konečnom dôsledku nebolo dokázané, že sa skutok vôbec stal. Žalobca bol vo väzbe od 21. 05. do 15. 12. 2021 spolu viac ako 208 dní, neexistuje sofistikovanejší a trýznivejší spôsob týrania obete ako dlhotrvajúce, nezákonné, bezdôvodné trestné stíhanie a jeho držanie vo väzbe. V danom prípade tak otázka znie, či uplatnená suma je vôbec primeraná utrpeniu, ktorému Slovenská republika vystavila svojho občana v uvedenom období. Po vzatí žalobcu do väzby, pod hrozbou veľmi vysokého nepodmienečného trestu odňatia slobody (8 rokov), so žalobcom prestali komunikovať blízki rodinní príslušníci a to družka J. I., spoločná dcéra G. B., sestra žalobcu H. B.. Aj časť spolupracovníkov a kamarátov žalobcu, ktorí nepochybovali o tom, že sa žalobca skutku, ktorý mu bol kladený za vinu, dopustil, pretože v demokratickom a právnom štáte by nestíhali a neobžalovali nevinného. Žalobca tak zotrval na podanej žalobe.

4. Žalovaný v duplike zotrval na svojich vyjadreniach, zdôraznil, že žalobca nepreukázal vznik iných ako prezumovaných následkov spojených s výkonom väzby, ani osobitnú intenzitu zásahu výkonu väzby do jednotlivých zložiek jeho života. Žalovaná ďalšie tvrdenia žalobcu, v ktorom uvádzal, že sa

malo v trestnom stíhaní postupovať v rozpore s ustanoveniami Tr. zákona a Tr. poriadku, považuje za zavádzajúce a poukazuje na odôvodnenie trestného rozsudku Okresným súdom Zvolen, z ktorého vyplýva jedine skutočnosť, že z dôkazov, ktoré sa OČTK podarilo v rámci prípravného konania nazhromaždiť, sa nepodarilo preukázať, že sa skutok stal, čo sa plne prejavilo v oslobodení žalobcu spod obžaloby. Oslobodzujúci rozsudok v žiadnom prípade nehovorí o tom, že OČTK konali v čase vydania jednotlivých rozhodnutí v rozpore s ustanoveniami Tr. zákona a Tr. poriadku. Žalovaná tieto skutkové tvrdenia žalobcu popiera. Pokiaľ ide o vyjadrenia žalobcu k jeho úcte k demokracii, ktorý v každej veci konal čestne a svedomito a jeho doterajší život, žalovaná zdôraznila, že vo svojich vyjadreniach a dôkazoch preukázala opak výpisom z registra trestov a registra priestupkov, ktoré dostatočne odzrkadľujú doterajší život žalobcu.

5. Žalobca sám vlastnoručne napísaným listom, doručené súdu 15. 05. 2024 uviedol, že s poukazom na článok 5 - právo na slobodu, sa domáha spravodlivosti a poukazuje na svoje práva. Má zato, že každý, kto bol zatknutý alebo pozbavený slobody v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie. Má zato, že slovo prepáčte alebo ospravedlňujeme sa, nestačí, že bol väznený protizákonne, a preto žiada o zohľadnenie všetkých okolností, najmä s poukazom na oslobodzujúci rozsudok. Uviedol, že od začiatku jeho zaistenia, vzatí do väzby sa snažil dokázať, že je nevinný, na čo vždy poukazoval, podával opravné prostriedky, čo ho stálo veľa vynaloženej psychiky a trápenia. Požaduje preto sumu 10.000,-- Eur za nezákonnú väzbu. Vo vlastnoručne rukou písaných listoch adresovaných súdu, doručené 17. 07. 2024 žalobca opakovane uvádza, že žiada odškodné za nezákonnú väzbu. Uviedol, že má s rodinou dobré vzťahy, čo nie je problém si to overiť a nesúhlasil s poukázaním na rodinné vzťahy, ktoré uvádzal prokurátor. V prípade, že bude preukázané, že bol právom vo väzbe, nežiadal by od štátu odškodné. Zároveň prehlásil, že nežiada výsluch svojich rodinných príslušníkov, ktorých výsluch navrhol jeho právny zástupca.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, svedkyne, oboznámením listinných dokladov a zistil nasledujúci skutkový stav.

7. Žalobca na pojednávaní vypovedal, že pokiaľ bol vo väzbe 206 dní, hrozil mu vysoký trest. Od počiatku v trestnom stíhaní tvrdil, že sa skutok nestal, čo bolo neskôr potvrdené svedkami, príslušníkmi mestskej polície. Držaním vo väzbe mu vznikla psychická ujma a žiada odškodnenie za dni, po ktoré bol zadržiavaný vo väzbe. Sestra, ktorá ho udala na toto trestné stíhanie, aktuálne má s ňou vzťahy usporiadané, rovnako s matkou. Pravidelne ho navštevujú, posielajú mu peniaze. Sestra, čo urobila, oľutovala a on jej odpustil, takže ich rodinné väzby nie sú také ako to popisoval žalovaný. Žalobca ďalej uviedol, že mal družku, J. I., s ktorou spolu žili, ale keďže po prepustení z výkonu trestu bol v krátkom čase znovu vzatý do väzby, tak ho opustila. Predtým bol vo výkone trestu 4 roky 8 mesiacov, počas toho družka aj dcéra za ním chodili, navštevovali ho, písali si, aj mu posielali peniaze. Po tom, čo bol prepustený z výkonu trestu v roku 2021, bol za kurátorkou, že si má hľadať prácu, na ďalší deň si našiel prácu, bolo mu prisľúbené, že ho príjmu, následne bol však vzatý do väzby. Po prepustení z výkonu trestu sa znovu dával dokopy s družkou J. I., ale v krátkom čase bol vzatý do väzby, tak ho opustila, keďže už predtým na neho dlho čakala. Vzťah s dcérou sa nijako nenarušil. V tomto trestnom stíhaní mu hrozil vysoký trest, až 8 rokov, čo malo vplyv na jeho zdravotný stav, prestal jedávať, očakával ako dopadne súd. Pri vzatí do väzby hovoril, že sa obesí, preto bol sledovaný príslušníkmi, boli ho každé dve hodiny pozerať. Mal bolesti hlavy, bral lieky na ukľudnenie. Po prepustení z väzby obnovil rodinné vzťahy, okrem družky I. a zamestnal sa u uvedeného zamestnávateľa, kde robil dva mesiace. Žalobca uviedol, že aj v minulosti absolvoval väzbu, „avšak v tejto veci sa cítil nevinný a vtedy mu je ťažko, keď je vo väzení a nič nespáchal, len ťažko to vie vysvetliť, asi si to treba zažiť, ale je rozdiel, keď niečo spáchal, a keď nie“.

8. Vo veci bola vypočutá ako svedkyňa, matka žalobcu, H. I., ktorá uviedla, že so synom žili spolu v bývalej unimobunke, ktorá je už ale zrušená, žil tam s nimi aj starý otec C. K.. Pamätala si, že syn mal priateľku L. B., ktorá k nim prišla bývať, ale následne ušla, z čoho bol syn aj šťastný, že má od nej pokoj. Pamätá si, že syn má dcéru G. a žil s jej matkou, ktorá prišla za žalobcom, avšak bližšie si to už nepamätala, má zdravotné problémy, zabúda. Pamätala si, že pokiaľ syn robil, dával jej peniažky a ona varila.

9. Zo spisu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 2T/139/2021 súd zistil:

- Na poklade trestného oznámenia poškodeného C. G., vyšetrovateľ PZ vo Zvolene vydal dňa 21. 05. 2021 uznesenie M.: N./X-XXX-XX-XXXX, o začatí trestného stíhania pre zločin vydierania podľa § 189 ods.1, ods.2 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 139 ods.1 písm. c/ Tr. zákona. Trestné stíhanie bolo začaté zaisťovacím úkonom a to zadržaním podozrivého v zmysle § 85 ods.1 Tr. poriadku dňa 21. 05. 2021. Podľa úradného záznamu bol žalobca zadržaný ako podozrivý dňa 21. 05. 2021 v čase o 07:15 hod., podľa zápisnice zo dňa 21. 05. 2021 to bolo po predchádzajúcom súhlase udelenom prokurátorkou OP Zvolen zo dňa 19. 05. 2021 v čase o 15:15 hod. Žalobca bol lekársky vyšetrený na základe žiadosti vyšetrovateľa z 21. 05. 2021, z dôvodu podozrenia poškodenia zdravia u žalobcu, pričom sa lekár mal vyjadriť, či je žalobca schopný umiestnenia v CPZ alebo jeho zdravotný stav vyžaduje hospitalizáciu. Podľa vyjadrenia ošetrujúceho lekára J. M., Nemocnica Zvolen, a. s., z 21. 05. 2021, bola osoba schopná.. Žalobca bol vypočutý ako podozrivý dňa 21. 05. 2021 o 08:10 hod., kde okrem iného k svojej osobe vypovedal, že po fyzickej aj psychickej stránke sa cíti schopný výsluchu, nie je liečený u psychiatra ani psychológa, nie je zamestnaný, ani evidovaný na úrade práce, 13. 05. 2021 bol podmienečne prepustený z VTOS. Ku skutku vypovedal, že obvinenia na jeho osobu sa nezakladajú na pravde a popísal skutočnosti týkajúce sa skutku. Následne dňa 21. 05. 2021 bol vydaný príkaz na umiestnenie žalobcu do cely policajného zaistenia, kam bol prijatý dňa 21. 05. 2021 o 10:20 hod. Následne bol vypočutý ako obvinený dňa 21. 05. 2021 o 20:40 hod., kedy mu bolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia, pričom prehlásil, že sťažnosť voči tomuto uzneseniu v zákonnej lehote si nepodáva, podania sťažnosti voči tomuto uzneseniu sa výslovne vzdáva. K svojej osobe uviedol, že býva na adrese prechodného pobytu – unimobunka v meste Zvolen, v lokalite pod nadjazdom, je nezamestnaný, nepoberá žiadne dávky. V rámci výpovede ku skutku uviedol, že v tejto unimobunke bývala aj jeho sestra – poškodená a jej druh – poškodený, spolu s osobou C. K.. Predtým v tejto unimobunke býval žalobca a C. K. a matka žalobcu, ktorá ale nastúpila do ÚVTOS. Pri výpovedi ku skutku žalobca zotrval na svojich tvrdeniach a poprel tvrdenia poškodených.
- Uznesením vyšetrovateľa zo dňa 21. 05. 2021 bolo žalobcovi vznesené obvinenie zo zločinu vydierania podľa § 189 ods.1, ods.2 písm. b/ Tr. zákona, kde sa mu kládol za vinu skutok zo dňa 18. 05. 2021 v čase okolo 22:00 hod. vo Zvolene, kedy mal fyzicky napadnúť poškodených C. G. a svoju sestru H. B., pričom ako fyzicky napádal svoju sestru, mal od nej pýtať 5,-- Eur, ktoré mu poškodená nechcela dať, na čo jej zobral z kabelky peňaženku, z ktorej si zobral 5,-- Eur. Žalobca prostredníctvom obhajcu podal dňa 27. 05. 2021 sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia, v ktorej poprel spáchanie skutku, prokurátorka Okresnej prokuratúry vo Zvolene uznesením č. 3Pv/174/2021/6611-19 zo dňa 17. 06. 2021 zamietla sťažnosť obvineného ako podanú osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala.
- Na podnet vyšetrovateľa zo dňa 22. 05. 2021, podal prokurátor na Okresnom súde Zvolen návrh na vzatie do väzby žalobcu zo dňa 22. 05. 2021. Žalobca bol vypočutý pred Okresným súdom Zvolen dňa 23. 05. 2021 o 09:00 hod., kde pri výsluchu k svojej osobe potvrdil, že bol doposiaľ 10 krát súdne trestaný, je nezamestnaný, nie je evidovaný na úrade práce. Nie je závislý na alkohole, ani drogách, nemá zdravotné problémy, pre ktoré by sa liečil, nemá psychické problémy, po zadržaní bol vyšetrený u lekára. Uviedol, že má dve deti, dcéru vo veku 19 rokov a syna 5 rokov. V rámci výpovede ku skutku, okrem iného vypovedal, že počas piatich dní, čo bol na slobode, sa vrátil bývať do unimobunky, pretože tam býval aj predtým ako šiel do väzenia, býval tam dlho. V OP má adresu trvalého bydliska, kde bol predtým byt, t. času je tam domov dôchodcov. Pred nástupom na VTOS pracoval na VPP, na Bučine, po prepustení sa bol hlásiť u kurátorky, od ktorej dostal 85,-- Eur. Chcel žiť z toho, že bude zbierať staré železo, prihlási sa na úrad práce alebo si nájde brigádu. Aj išiel na úrad práce, ale bolo málo hodín, tak sa vrátil. Uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0Tp/156/2021 zo dňa 23. 05. 2021 bol žalobca ako obvinený vzatý do väzby podľa § 72 ods.1 písm. a/, ods.2 Tr. poriadku, z dôvodov podľa § 71 ods.1 písm. c/ Tr. poriadku, s tým, že súd nenahradil väzbu obvineného dohľadom probačného a mediačného úradníka. Väzba začala plynúť od 21. 05. 2021 o 07:15 hod., kedy došlo k obmedzeniu osobnej slobody obvineného. Súd pri rozhodovaní vychádzal z dôkazov zabezpečených vyšetrovaním a to výsluchom poškodeného C. G., poškodenej H. B., ktorí opísali konanie žalobcu, ktorého sa voči nim mal dopustiť, ďalej mal súd k dispozícii výsluch obvineného, výsluch v pozícii zadržaného podozrivého, výsluchy svedkov A. K., J. O.. Z dôkazov získaných k osobe obvineného mal súd preukázaných 10 záznamov v registri trestov, ako aj okolnosť, že obvinený bol dňa 13. 05. 2021 podmienečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Súd uzavrel, že z vyšetrovacieho spisu a návrhu prokurátora možno mať dôvodne za to, že z doposiaľ zabezpečených dôkazov, získaných na základe vykonaných procesných úkonov vyplýva, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie žalobcovi sa stal, tento má znaky trestného činu a to predbežne zločinu vydierania podľa § 189 ods.1, ods.2 písm. b/ Tr. zákona a je dôvodné podozrenie, že skutok spáchal obvinený, v čase, mieste a spôsobom popísaným v uznesení vyšetrovateľa o vznesení obvinenia. S prihliadnutím na čas, spôsob, opakovanie a zištnú motivovanosť,

ako aj závažnosť zdokumentovaných nezákonných aktivít zo strany obvineného, je zrejmé, že napriek podmienečnému prepusteniu dňa 13. 05. 2021 (za odsúdenie v konaní OS Zvolen sp. zn. 4T/3/2018 pre zločin útoku na verejného činiteľa, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 5 mesiacov), pokračuje v trestnej činnosti, je mu kladené za vinu spáchanie násilnej trestnej činnosti, ktorej sa dopustil napriek predchádzajúcim dvom odsúdeniam za inú násilnú trestnú činnosť na nepodmienečný trest odňatia slobody. Je zrejmé, že skutku sa dopustil v skúšobnej dobe podmienečného prepustenia, pár dní po prepustení na slobodu. Aktuálne je bez akéhokoľvek finančného príjmu, skutku sa dopustil na blízkej osobe, svojej sestre. Súd teda uzavrel, že mal preukázanú dôvodnú obavu, že žalobca bude pokračovať v trestnej činnosti a tým dôvod väzby podľa § 71 ods.1 písm. c/ Tr. poriadku. Vzhľadom na zistené okolnosti, účel väzby nie je možné dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka. Na sťažnosť obvineného, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tpo/37/2021 zo dňa 09. 06. 2021 bola sťažnosť obvineného ako nedôvodná, zamietnutá. Aj krajský súd mal za to, že materiálne podmienky väzby sú splnené, nakoľko doposiaľ zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, ktorý sa kladie obvinenému za vinu, bol spáchaný, možno ho posúdiť ako konkrétny zločin a zo spisového materiálu vyplýva dôvodné podozrenie, že ho spáchal obvinený. Krajský súd prihliadol na výpovede svedkov poškodených, podporené výpoveďami svedkov A. K. a J. O., ako aj lekárskymi správami o zraneniach poškodených. Zároveň zdôraznil, že pri rozhodovaní o väzbe súdy nerozhodujú o vine a nevine, ale len, či zistené skutočnosti odôvodňujú podozrenie, že konkrétna osoba je páchateľom skutku, ktorý má byť trestným činom. Rovnako mal odvolací súd preukázanú existenciu dôvodnej obavy z pokračovania v trestnej činnosti s poukazom na závažnosť, charakter a okolnosti stíhanej trestnej činnosti, ako aj doterajšiu kriminálnu minulosť obvineného. Obvinený bol z výkonu trestu podmienečne prepustený 13. 05. 2021 s určením skúšobnej doby na 2 roky a nariadeným probačným dohľadom na 2 roky, t. j. aktuálnej trestnej činnosti sa mal dopustiť počas určenej skúšobnej doby a to už 5 dní po začatí jej plynutia. Ďalej bolo poukázané, že od júna 2016 do nástupu na výkon trestu sa dopustil 9-tich priestupkov a to aj proti občianskemu spolunažívaniu – fyzickému napadnutiu sestry H. B., ktorá vystupuje ako poškodená aj v predmetnej trestnej veci. Rovnako krajský súd uzavrel, že nie je možné v danom prípade účel preventívnej väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka s prihliadnutím na závažnosť, charakter a okolnosti stíhanej trestnej činnosti a s prihliadnutím na osobu obvineného, ktorý bol v minulosti opakovane súdne trestaný a trestnej činnosti sa mal dopustiť počas skúšobnej doby podmienečného prepustenia s probačným dohľadom. Dňa 06. 08. 2021 podal žalobca ako obvinený prostredníctvom obhajcu žiadosť o prepustenie z väzby, keď tvrdil, že z vykonaného dokazovania vyplynula dôvodná pochybnosť o tom, či došlo k spáchaniu trestného činu, ktorý mu je kladený za vinu, preto žiadal o prepustenie z väzby na slobodu, ev. nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka. Okresná prokuratúra Zvolen listom z 11. 08. 2021 predložila žiadosť obvineného Okresnému súdu Zvolen s návrhom nevyhovieť žiadosti obvineného a ponechať ho vo väzbe. Uznesením Okresného súdu Zvolen z 18. 08. 2021, sp. zn. 0Tp/156/2021 bola žiadosť obvineného zamietnutá a súd u obvineného nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka, nakoľko mal zato, že dôvody väzby naďalej trvajú a nie sú splnené podmienky pre nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka.

- Dňa 27. 09. 2021 bola na Okresnom súde Zvolen podaná obžaloba proti žalobcovi, uznesením z 01. 10. 2021 Okresný súd Zvolen ponechal obvineného vo väzbe, neprijal písomný sľub obvineného a nenahradil väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka. V dôvodoch rozhodnutia poukázal súd na vyjadrenie obvineného pri výsluchu pred súdom, kedy okrem iného uviedol, že popiera spáchanie skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, s tým, že skutok sa nestal a pokiaľ by ho súd prepustil na slobodu, v živote sa na poškodených nepozrie, nájde si robotu, bude normálne žiť. Má možnosť ísť bývať do podnájmu, do N. k známemu, kde by si to odpracoval, do Zvolena by chodil len ak by bolo potrebné niečo vybaviť na úradoch. Súd po vyhodnotí dôkaznej situácie konštatoval, že doterajšie zistenia trestného konania nasvedčujú tomu, že skutok bol spáchaný, má znaky žalovaného zločinu a je dôvodné podozrenie, že ho mal spáchať obvinený A. B., čím je naplnená materiálna podmienka väzobného stíhania, pričom námietky obvineného a jeho obhajcu ohľadne hodnotenia doposiaľ zabezpečených dôkazov súd nepovažoval za také, ktoré by boli spôsobilé rozptýliť podozrenie, že sa obvinený dopustil stíhanej trestnej činnosti. S prihliadnutím na osobu obvineného a jeho doterajší život, plne odôvodňujú obavu, že v prípade prepustenia z väzby na slobodu bude v trestnej činnosti pokračovať. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tos/111/2021 zo dňa 13. 10. 2021 bola sťažnosť obžalovaného zamietnutá, pričom krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu. Rozsudkom Okresného súdu Zvolen č. k. 2T/139/2021-582 zo dňa 15. 12. 2021 bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. V dôvodoch rozhodnutia súd konštatoval, že obžalovaný

bol zo spáchania skutku usvedčovaný výpoveďami poškodených H. B. a C. G. ako priamymi dôkazmi. Ich výpovede po hodnotení v kontexte s ostatnými dôkazmi vykazovali vysokú mieru nekonzistentnosti, súd v nich zistil značné rozpory, na ktoré v konkrétnostiach aj poukázal, a z ktorých dôvodov tieto súd hodnotil ako nedôveryhodné, nakoľko neboli podporené žiadnymi ďalšími dôkazmi. Keďže súd jediný priamy dôkaz a to výpovede poškodených hodnotil ako nedôveryhodné a z ďalšieho dokazovania nevyplynula ucelená reťaz nepriamych dôkazov, v zmysle ktorej by bolo možné jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vysloviť záver o vine obžalovaného, súd dospel k záveru, že nastala pochybnosť o tom, či sa stal skutok, ktorý je predmetom obžaloby. Preto s použitím zásady „in dubio pro reo“, bol obžalovaný spod obžaloby oslobodený, lebo nebolo jednoznačne preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný. Proti rozsudku nebolo podané odvolanie, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 31. 12. 2021. Príkazom samosudkyne z 15. 12. 2021 bol obžalovaný prepustený z väzby na slobodu a to ihneď.

10. Žalobca podal na MS SR dňa 15. 11. 2022 žiadosť o odškodnenie v sume 35.000,-- Eur. Poukázal na to, že bol vo väzbe od 21. 05. do 15. 12. 2021, pričom na hlavnom pojednávaní dňa 15. 12. 2021 na Okresnom súde Zvolen bol oslobodený spod obžaloby. Uviedol, že sa domáha odškodnenia za väzenie, v ktorom neoprávnene strávil niekoľko dlhých mesiacov s vedomím, že je nevinný, čo mu spôsobilo psychickú ujmu, ktorá nemá priaznivé účinky ani na jeho celkový zdravotný stav. Čiastočne to spochybnilo aj správnosť postupov justičných orgánov a súdnictva v jeho myslení. Praje si spravodlivosť pre všetkých ľudí v demokratickom štáte. Právny titul, podľa ktorého sa náhrady domáha je zneužitie verejnej právomoci.

11. Listom s názvom „Oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku“ (bez uvedenia dátumu), oznámilo MS SR žalobcovi, že obdržalo jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa Zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v ktorej súvislosti si žiadateľ uplatnil nemajetkovú ujmu vo výške 35.000,-- Eur. V oznámení MS SR konštatovalo, že vydaním uznesenia Okresného súdu Zvolen zo dňa 23. 05. 2021 sp. zn. 0Tp/156/2021, ktorým bol vzatý do väzby, s ohľadom na neskoršie právoplatné oslobodenie spod obžaloby, došlo k zásahu do jeho práv, za ktorý zásah sa MS SR ospravedlňuje. K nároku na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy MS SR uviedlo, že pre priznanie náhrady je potrebné preukázať okrem oslobodenia spod obžaloby, vznik nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, a že ujmu nie je možné uspokojiť inak. Pokiaľ uplatnený nárok žalobca dôvodil tvrdením o zhoršení zdravotného stavu, ktoré malo byť spôsobené väzobným stíhaním, toto tvrdenie v žiadosti, ani v jej doplneniach bližšie neuviedol, ani nepreukázal. Preto ministerstvo nemohlo zohľadniť pri posudzovaní uplatneného nároku jediné tvrdenie o zhoršení zdravotného stavu v súvislosti s výkonom väzby, čo nebolo nijakým spôsobom preukázané (napr. lekárskou správou a podobne). V prípade preukázania následku väzobného stíhania na zdraví, má poškodený osobitný nárok – náhradu škody na zdraví v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia, keďže nemajetková ujma a škoda na zdraví sú odlišné právne kategórie, ktoré nemožno zamieňať. Ďalej z vykonaného šetrenia ministerstvom vyplynuli skutočnosti, ktoré neumožňujú priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Bolo poukázané na rodinné pomery, nakoľko z vyšetrovacieho spisu vyplynula korešpondencia medzi poškodenou v trestnom stíhaní, žalobcom a ich matkou H. I., z ktorej súdy prijali záver o vzájomne nevraživých vzťahoch, preto zásah väzby do rodinného života nebol preukázaný. Z odpisu registra trestov a evidencie priestupkov vyplynulo opakované potrestanie za spáchané trestné činy a priestupky, pričom k spáchaniu skutku v spojitosti s nezákonnou väzbou malo dôjsť v rámci plynutia skúšobnej doby. Ministerstvo tak dospelo k záveru, že v danom prípade nie je dôvodné pristúpiť k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Týmto žiadosť o predbežné prerokovanie nároku považovalo ministerstvo z vybavené a ukončené. Listom z 26. 05. 2023 reagovalo MS SR na opätovné podanie žalobcu zo dňa 21. 05. 2023, v ktorom žalobca vyjadril nesúhlas s výsledkom predbežného prerokovania, žiadal opätovný prieskum a žiadal náhradu nemajetkovej ujmy na sumu 10.000,-- Eur. Ministerstvo na svojich záveroch zotrvalo.

12. Súd vlastnou činnosťou zabezpečil správy k osobe žalobcu zo súdu dostupných registrov a z vlastnej rozhodovacej činnosti, z ktorých zistil nasledovné:
- Podľa Registra obyvateľov SR, má žalobca aktuálne vedený trvalý pobyt na adrese E., D. X, má evidovanú jednu dcéru: G. B.. Podľa lustrácie ZVJS, dcéra žalobcu vykonáva trest odňatia slobody od 03. 11. 2023 do 03. 05. 2025 (OS Zvolen sp. zn. 3T/1/2023).
- Z lustrácie v sociálnej poisťovni bolo zistené zamestnanie žalobcu v období od 03. 06. do 12. 12. 2019 v ÚVTOS Banská Bystrica a od 07. 01. do 12. 02. 2020 v ÚVTOS Banská Bystrica. Ďalej bolo

evidované zamestnanie v období od 29. 12. 2021 do 26. 01. 2022 v spoločnosti Trading services, s. r. o., kde za obdobie 12/2020 bol vymeriavací základ 11,14 Eur, 1/2022 vymeriavací základ 37,13 Eur. Na dotaz súdu žalobca uviedol, že spoločnosť Trading services má byť spoločnosťou, u ktorej sa mal možnosť zamestnať pred vzatím do väzby.

- Podľa odpisu registra trestov má žalobca 11 záznamov a to od roku 1998, od kedy bol súdený ako mladistvý a už prvým odsúdením mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, z ktorého bol podmienečne prepustený, pričom sa v skúšobnej dobe osvedčil. Následne bol súdne trestaný za majetkovú a násilnú trestnú činnosť. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 6C/2/2022 zo dňa 17. 06. 2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica zo dňa 23. 08. 2022 za násilnú trestnú činnosť (zločin), za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov nepodmienečne.
- Súd tiež oboznámil obžaloby a súdne rozhodnutia v trestných veciach žalobcu, na základe čoho je zrejmý charakter páchania trestnej činnosti žalobcom.
- Zo správy ZVJS súd zistil prehľad výkonov väzieb a výkonov trestu žalobcom, z ktorých vyplýva, že žalobca vykonával väzbu alebo trest nasledovne:

1/ od 19. 11. 1997 do 17. 06. 1998 (z toho výkon väzby od 19. 11. 1997 do 21. 05. 1998),
2/ výkon trestu od 26. 02. do 26. 09. 1999 (z toho výkon väzby od 26. 02. do 12. 05. 1999),
3/ výkon trestu od 20. 03. do 20. 10. 2001,
4/ výkon trestu od 26. 11. 2002 do 26. 11. 2011 (z toho výkon väzby od 26. 11. 2002 do 03. 11. 2003),
5/ výkon trestu od 28. 08. 2013 do 11. 05. 2016 (z toho väzby od 28. 08. 2013 do 02. 09. 2014),
6/ výkon trestu od 15. 02. do 14. 03. 2017,
7/ výkon trestu od 05. 10. 2017 do 13. 05. 2021 (výkon väzby od 05. 10. 2017 do 13. 03. 2018),
8/ výkon väzby od 21. 05. do 15. 12. 2021.
9/ aktuálne je žalobca vo výkone trestu od 03. 02. 2022, uložený rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 6T/2/2022, výkon trestu do 03. 02. 2025 (z toho výkon väzby od 03. 02. do 23. 08. 2022),
10/ výkon trestu od 03. 02. do 23. 11. 2025, na základe rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T/3/2018. Predpokladaný koniec výkonu trestu je 23. 11. 2025.

- Podľa evidencie správnych deliktov a priestupkov je evidovaných 7 záznamov a to od roku 2016, pričom sa jedná spravidla o násilné skutky (okrem iného aj napadnutie matky H. I., sestry H. B.), vulgárne správanie pod vplyvom alkoholu na verejnosti, za čo bol potrestaný opakovane pokutami.
- Podľa správy mesta Zvolen nie sú známe žiadne informácie o obžalovanom.
- Podľa správy ÚVTOS zo dňa 16. 05. 2024 k správaniu žalobcu vo výkone trestu bolo uvedené, že menovaný nastúpil do výkonu väzby zo slobody predvedením dňa 05. 02. 2022, väzbu vykonával v štandardnom režime. Jeho správanie a vystupovanie nebolo vždy na požadovanej úrovni, bol zaznamenaný fyzický konflikt so spoluobvineným. Sociálny kontakt udržiaval s matkou, sestrou a dcérou. Od 06. 09. 2022 je v ÚVTOS Banská Bystrica – Kráľová, jeho správanie a vystupovanie nie je vždy na požadovanej úrovni. Bol mu uložený disciplinárny trest umiestnením do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na 10 dní za porušenie všeobecne záväzných predpisov a interných noriem. V societe spoluodsúdených konflikty nevyvoláva, prejavy agresívneho správania zistené neboli. Je poverený funkciou vedúceho izby, svoje povinnosti si plní k spokojnosti nadriadených. Disciplinárne odmenený doposiaľ nebol. Pracovne zaradený nie je z dôvodu nedostatku jemu vhodných pracovných príležitostí. Zapája sa do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, súvisiaci s udržiavaním čistoty a poriadku ubytovacích priestorov. Sociálny kontakt udržiava prostredníctvom korešpondencie s matkou, sestrou a dcérou, ktorá aktuálne vykonáva trest v ÚVTOS pre mladistvých v Sučanoch. Využíva možnosť telefonovania, uplatňuje si právo na nárokové návštevy pre blízke osoby. Podľa správy zamestnávateľa Trading services, s. r. o. bol žalobca zamestnaný na základe dohody o pracovnej činnosti od 29. 12. 2021 do 26. 01. 2022, podľa mzdových listov za 12/2021 mu bola vyplatená čistá mzda: 7,83 Eur, za 1/2022 bola vyplatená čistá mzda: 26,07 Eur.
- Z opatrovníckych konaní tunajšieho súdu, súd zistil, že žalobca je biologickým otcom maloletého A. B., nar. XX. XX. XXXX, ktorý bol neodkladným opatrením Okresného súdu Zvolen zo dňa 26. 05. 2017 umiestnený v Detskom domove Ratolesť Tŕnie, nakoľko matka žila ako bezdomovec, bez finančného príjmu, nemala vytvorené podmienky pre starostlivosť o maloletého, otec – žalobca bol dlhodobo vo výkone trestu odňatia slobody. U maloletého bola nariadená ústavná výchova rozsudkom zo dňa 17. 05. 2018 a rodičia boli zaviazaní platením výživného v minimálnej, zákonom stanovenej výške. Rozhodnutím Okresného súdu Zvolen z 19. 09. 2018 bol maloletý dočasne zverený do spoločnej starostlivosti žiadateľov, ktorí boli zaviazaní podať návrh na zverenie do pestúnskej starostlivosti, rozsudkom z 23. 09. 2019 bol maloletý zverený do spoločnej pestúnskej starostlivosti žiadateľov, otec bol zaviazaný povinnosťou platiť na výživu maloletého minimálne výživné, matka maloletého bola už nebohá. Keďže

maloletý nie je v registri obyvateľov uvedený ako syn žalobcu, na dotaz súdu k prípadnej adopcii maloletého sa žalobca vyjadriť nevedel.
- Platobným rozkazom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 12C/65/2023 bol žalobca zaviazaný na zaplatenie sumy 486,-- Eur s prísl. žalobcovi – Ministerstvu vnútra SR, jednalo sa o regresný nárok zamestnávateľa, poškodeného policajta v súvislosti s trestnou činnosťou žalobcu, ktorý mal svojim konaním poškodiť na zdraví policajta pri výkone jeho štátnej služby. Žalobca uviedol, že uvedenú škodu mieni nahradiť len čo sa zamestná.

13.1 Podľa Čl.5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, bod 1. Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:
a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom;
b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom;
c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní;
d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán;
e) zákonné držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;
f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.
Bod 5. Každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

13.2 Podľa § 3 ods.1písm.c/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „ZoZŠ“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe.

13.3 Podľa § 8 ods.5písm b./ ZoZŠ, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bol oslobodený spod obžaloby. Podľa ods. 6, právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

13.4 Podľa § 17 ods.2 ZoZŠ, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Podľa ods. 3, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na
a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.
Podľa ods.4, výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.

14. Súd posudzoval žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10.000,-- Eur, ktorá mu bola spôsobená nezákonnou väzbou. Zákonná úprava rozlišuje medzi zodpovednosťou za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste alebo ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe a nesprávnym úradným postupom. Hoci žalobca v podanej žalobe zmätočne uvádzal, že „samotné konštatovanie porušenia práva, resp. ospravedlnenie nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím o začatí trestného stíhania a rozhodnutím o vzatí do väzby, ako aj následným nesprávnym úradným postupom a preto žalobca žiada aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 10.000,-- Eur, z dôvodu, že vznesenie obvinenia pre zločin vydierania poškodilo jeho osobu nielen v očiach rodiny, ale aj známych a výrazným spôsobom to

zasiahlo žalobcu, tak v jeho rodinnom aj súkromnom živote“, čo namietla aj žalovaná, žalobca vo svojich neskorších podaniach celkom jednoznačne ustálil, že si uplatňuje nárok na nemajetkovú ujmu spôsobenú výlučne nezákonnou väzbou, preto súd skúmal nárok žalobcu výlučne z titulu nezákonnej väzby. Vykonaným dokazovaním súd považoval za preukázané a nesporné, že voči žalobcovi bolo vedené trestné stíhanie na podklade uznesenia vyšetrovateľa M.: N./X-XXX-XX-XXXX zo dňa 21. 05. 2021 pre zločin vydierania podľa § 189 ods.1, ods.2 písm. b/ Tr. zákona. V rámci tohto trestného stíhania bol uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 0Tp/156/2021 zo dňa 23. 05. 2021 vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods.1 písm. c/ Tr. poriadku, t. j. z dôvodu obavy, že v prípade ponechania na slobode by obvinený pokračoval v páchaní trestnej činnosti. Sťažnosť obvineného proti uzneseniu I. stupňového súdu bola zamietnutá rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3Tpo/37/2021 zo dňa 09. 06. 2021. Väzba obvineného trvala do 15. 12. 2021, kedy na hlavnom pojednávaní bol vyhlásený oslobodzujúci rozsudok, ktorým bol obvinený oslobodený spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. poriadku, nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obvinený trestne stíhaný. Po vyhlásení oslobodzujúceho rozsudku bolo nariadené prepustenie obvineného z väzby ihneď. Oslobodzujúci rozsudok nebol napadnutý opravným prostriedkom a nadobudol právoplatnosť 31. 12. 2021. Väzba žalobcu trvala od jeho zadržania od 21. 05. 2021 do jeho prepustenia dňa 15. 12. 2021, t.j. 209 dní. Na základe týchto skutočností súd konštatuje, že žalobca preukázal splnenie jednej z podmienok na priznanie nároku na náhradu škody za nezákonnú väzbu podľa § 3 ods.1 písm. c/ ZoZŠ v spojení s § 8 ods.5 písm. b/ ZoZŠ. Už zo skoršej judikatúry súdov SR vyplýva, že pôvodne zákonná väzba, nepredstavujúca porušenie čl. 5 ods. 1 až 4 Dohovoru, sa v dôsledku oslobodenia obžalovaného spod obžaloby stáva z hľadiska vnútroštátnej úpravy (§ 5 ods. 1 zákona č.58/1969 Zb.) nezákonnou, a tým sa zakladá zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú oslobodenému obžalovanému vykonanou väzbou (uznesenie NSSR z 29. februára 2012 sp. zn. 1Cdo/68/2010). Tieto závery súdov sa premietli do zákonnej úpravy do zák.č. 514/2003 Z.z., ktorý súd aplikoval na prejednávanú vec. Z okolností prípadu súd nezistil také skutočnosti a žalovaný ich ani netvrdil, že by žalobca nemal právo na náhradu škody, pretože si väzbu zavinil sám.

15. Rovnako nebolo sporné, že žalobca sa so svojim nárokom v súlade so Zákonom o ZŠ obrátil na Ministerstvo spravodlivosti SR za účelom predbežného prejednania svojho nároku, v ktorom si uplatnil nemajetkovú ujmu vo výške 35.000,-- Eur za nezákonnú väzbu. Ministerstvo spravodlivosti SR po preskúmaní žiadosti žalobcu konštatovalo, že vzhľadom na právoplatný oslobodzujúci rozsudok, väzbu v danej trestnej veci možno považovať za nezákonnú v zmysle Zákona o zodpovednosti za škodu, čím došlo k zásahu do práv žalobcu, za ktorý zásah sa MS SR ospravedlnilo. Po preskúmaní veci však konštatovalo, že žalobcovi nevznikol nárok na nemajetkovú ujmu v peniazoch, nakoľko samotné konštatovanie porušenia práva a ospravedlnenie štátu prostredníctvom MS SR žalobcovi za vzniknutú ujmu možno považovať za dostatočnú. Rovnakú obranu v tomto konaní zaujal žalovaný, ktorý poukázal na to, že žalobca neuviedol žiadne skutkové tvrdenia o tom, aká ujma mu mala byť spôsobená nezákonnou väzbou. Poukázal na judikatúru o obdobných sporoch, z ktorej vyplýva, že s výkonom väzby sú vždy spojené následky a to zásah do základných práv a slobôd poškodeného, ako je právo na slobodu pohybu, právo na súkromie, ako aj zásah do osobnostných práv poškodeného ako je ľudská dôstojnosť, rodinný a spoločenský život. Tento zásah žalovaný nepoprel, avšak poukázal na to, že pokiaľ došlo ku konštatovaniu zásahu do práv žalobcu a k písomnému ospravedlneniu, toto možno považovať u žalovaného za dostatočnú a primeranú satisfakciu. Poukázal na to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal zásah väzobného stíhania do jeho povesti, či dobrého mena, do rodinného, pracovného či spoločenského života. Okrem toho ako podstatnú okolnosť pri hodnotení nároku žalobcu poukázal na kriminálnu minulosť žalovaného, ktorý bol 10 krát súdne trestaný, z toho 8 krát ma nepodmienečné tresty odňatia slobody, 2 krát podmienečné tresty odňatia slobody. Voči žalobcovi bolo vedených 9 priestupkových konaní, kde mu boli uložené peňažné sankcie, pričom šlo o fyzické napadnutia jeho sestry, matky, či iných osôb. Žalobca len vo všeobecnosti uvádza zásah do svojej cti, ľudskej dôstojnosti, rodinného zázemia, profesijného života, avšak konkrétne okolnosti vzťahujúce sa na osobu žalobcu neuvádza, ani nepreukazuje.
15.1. Súd konštatuje, že v zmysle Zákona o ZŠ, v prípade zistenia nároku na náhradu škody má poškodený nárok skutočnú škodu a ušlý zisk (§ 17 ods.1 ZoZŠ), tieto si žalobca v konaní neuplatnil. Žalobcov nárok súd posudzoval v zmysle § 17 ods.2 ZoZŠ, kedy možno priznať nemajetkovú ujmu v peniazoch, pre prípad: a) ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, b) ak nie je možné uspokojiť ju inak. V danom prípade preto súd v prvom rade zameral dokazovanie na to, aká ujma bola spôsobená žalobcovi nezákonnou väzbou. Žalobca v podanej žalobe vo všeobecnosti uviedol, že postup

v napadnutom trestnom stíhaní proti žalobcovi bol v rozpore s ust. Trestného zákona a Trestného poriadku, došlo k opakovanému porušovaniu jeho zákonných práv v neprospech žalobcu. Súd k tejto námietke uvádza, že žalobca neuviedol konkrétne akými úkonmi v trestnom konaní a ktoré konkrétne ustanovenie TZ a TP mali byť porušené v neprospech žalobcu a aký vplyv na ujmu žalobcu v súvislosti s nezákonnou väzbou malo uvedené tvrdenie. Súd po preskúmaní trestného konania konštatuje, že ako okresný súd, ani krajský súd neuviedli vo svojich rozhodnutiach akékoľvek porušenie predpisov (TZ a TP), naopak, postup OČTK v prípravnom konaní bol prostredníctvom rozhodovania o väzbe, následne o obžalobe súdmi oboch stupňov prijatý, postup a rozhodnutia prvostupňového súdu pri rozhodovaní o väzbe žalobcu boli opakovane preskúmané odvolacím súdom a potvrdené ako vecne správne, zákonné, nebolo zistené žiadne porušenie ustanovení Trestného zákona či Trestného poriadku. 15.2. Žalobca v žalobe uviedol, že výsledkom nezákonných rozhodnutí v trestnom konaní bola strata jeho cti, ľudskej dôstojnosti, rodinného zázemia a profesijného života. Uviedol, že vzatím do väzby došlo k poškodeniu jeho osoby v očiach rodiny, priateľov a spolupracovníkov. V písomnom vyjadrení (duplika) žalobca doplnil, že po vzatí do väzby pod hrozbou vysokého trestu s ním prestali komunikovať blízki rodinní príslušníci a to družka J. I., ich spoločná dcéra G. B. a sestra H. B., rovnako časť spolupracovníkov a kamarátov, nakoľko títo nepochybovali o tom, že sa skutku dopustil, pretože v demokratickom a právnom štáte by nestíhali a neobžalovali nevinného. Na dôkaz navrhol vypočuť tieto osoby, avšak neskôr od svojho dôkazného návrhu upustil. Z uvedených tvrdení preto súd konštatuje, že žalobca uvádzal ujmu v rodinných vzťahoch vo vzťahu k sestre (ktorá bola poškodenou v dotknutom trestnom stíhaní), k družke a ich spoločnej dcére. K tomuto skutkovému tvrdeniu súd konštatuje, že došlo k zjavnej nezhode medzi žalobcom a jeho právnym zástupcom, nakoľko žalobca v osobnom liste namietal, že väzba nemala vplyv na jeho rodinné väzby, ako to žiadala preukázať žalovaná vo svojich vyjadreniach. Pri výsluchu žalobca uviedol, že sestra, ktorá vystupovala ako poškodená v trestnom konaní a vypovedala proti nemu, neskôr svoje konanie oľutovala, on jej odpustil a naďalej sú spolu v kontakte. Rovnako dcéra, ktorá mala v tom čase 17 rokov, zostala s otcom v kontakte, aj aktuálne, pokiaľ je vo výkone trestu. Bolo preukázané, že sú spolu v kontakte (písomná korešpondencia). Žalobca uvádzal prerušenie vzťahu s družkou J. I., kedy uviedol, že hoci pred vzatím do väzby, ktorá je predmetom tohto posúdenia, vykonával trest odňatia slobody vo výmere 4 roky 8 mesiacov, stále bol v kontakte s družkou, písali si, posielali mu peniaze, navštevovali ho spolu s dcérou. Po prepustení z výkonu trestu sa znovu dávali dokopy, ale v krátkom čase bol vzatý do väzby, družka ho opustila s tým, že dlho na neho čakala počas výkonu trestu a teraz je znovu vo väzbe. Okrem výsluchu žalobcu však žalobca toto svoje tvrdenie ničím nepreukázal. Výpoveď žalobcu o rozpade jeho partnerského vzťahu s družkou pre výkon väzby nebola podporená žiadnymi ďalšími dôkazmi. Už pri zadržaní a následnom rozhodovaní o väzbe, bol dotazovaný okrem iného aj na osobné pomery, nikde neuvádzal, že by žil s družkou J. I.. Naopak, z jeho výpovedí vyplynulo, že žil v unimobunke spolu s pánom K., aj so svojou matkou, kým táto nenastúpila výkon trestu. Potom, čo sa on vrátil z výkonu trestu, opäť žil v predmetnej unimobunke, ktorú uvádzal aj ako adresu na doručovanie a tu po návrate z výkonu trestu žili aj poškodení, jeho sestra spolu s poškodeným G.. Jeho tvrdenie oslabuje aj skutočnosť, že bol dlhodobo vo výkone trestu odňatia slobody (viac ako 4 roky) a hoci tvrdil, že po celý ten čas bol v kontakte s družkou, s ktorou mienil pokračovať vo vzťahu po prepustení z VT, tieto svoje tvrdenia ničím nepreukázal. Ani z výpovede svedkyne – jeho matky nevyplynulo, že by žalobca mal mať trvalý vzťah s družkou v danom čase. Nie je ani preukázané, že práve väzba bola priamou a bezprostrednou príčinou prípadného rozpadu vzťahu žalobcu s družkou. V čase vzatia žalobcu do väzby bola jeho matka vo výkone trestu odňatia slobody, väzba tak nebola priamou príčinou nemožnosti osobného kontaktu žalobcu s matkou. Okrem toho žalobca potvrdil, že jeho rodinné vzťahy so svojou matkou, sestrou – poškodenou, dcérou sú na dobrej úrovni. Žalobca netvrdil ani neoznačil, o aké iné konkrétne osoby („priateľov a spolupracovníkov“) sa malo jednať, žalobca nebol nikdy do vzatia do väzby riadne zamestnaný. Tvrdenie, že vzatím do väzby prišiel o konkrétnu pracovnú príležitosť nepreukázal. Žalobca bol legálne zamestnaný len vo výkone trestu odňatia slobody a krátku dobu na prelome rokov 2021/2022 (necelý mesiac). V súvislosti s osobným životom súd zistil, že žalobca je biologickým otcom mal.syna, ktorý bol krátko po narodení umiestnený v ústavnej starostlivosti, pretože matka žila neusporiadane ako bezdomovkyňa a nevytvorila podmienky pre riadnu starostlivosť o dieťa, žalobca ako otec bol vo VTOS, nepotvrdilo sa tak tvrdenie žalobcu, že sa mal spolu so spomínanou družkou starať o mal. syna po smrti jeho matky, k smrti matky mal. syna došlo až v čase umiestenia mal. do náhradnej starostlivosti. Z výpovede žalobcu vyplynulo, že nemá žiadne informácie o synovi, neplnil si ani minimálnu vyživovaciu povinnosť k nemu, z čoho vyplýva ľahostajný postoj žalobcu k zabezpečeniu svojej rodiny, mal. dieťaťa. Z trestných konaní a priestupkov, za ktoré bol žalobca postihovaný vyplynuli neusporiadané rodinné vzťahy, keď žalobca mal napádať či už svoju matku alebo aj sestru – poškodenú.

Žalobca tak nepreukázal vznik ujmy v súvislosti s nezákonnou väzbou na jeho osobnom, rodinnom, spoločenskom či pracovnom živote.
15.3. Primeranosť odškodnenia ujmy, ktorej sa dožadoval v tomto konaní, poukazoval svojou osobou, osobnými, rodinnými pomermi, jeho úctou k demokracii, keď v každej veci konal čestne a svedomito, poukázal na svoj doterajší život, česť a dôstojnosť. Strata dôstojnosti, cti a zdravia, strata súkromia, dobrej povesti, dobrého mena, aj osobnej cti žalobcu bola jednoznačne a vo veľkom rozsahu zasiahnutá. Žalobca uvádzal, že vzatie do väzby malo vplyv na jeho zdravotný stav, nakoľko mu hrozil vysoký trest, až 8 rokov. Prestal jedávať a očakával ako dopadne súd. Uvádzal, že sa obesí a boli ho sledovať príslušníci každé dve hodiny. Musel brať lieky na ukľudnenie a od bolesti hlavy. K svojmu psychickému rozpoloženiu tiež uviedol: „Keď je človek nevinný, je vtedy ťažko, keď je vo väzení a nič nespáchal, ťažko sa to vysvetľuje, asi to treba zažiť, ale je to rozdiel, keď niečo spácha alebo nie.“ Uvedeným vyjadrením vysvetľoval rozdiel, keď v minulosti bol opakovane či už vo výkone väzby alebo vo výkone trestu, t. j., že v tomto prípade, keď bol nevinný, to psychicky znášal ťažšie. Súd konštatuje, že nemal za preukázané tvrdenia žalobcu o vplyve väzby na zhoršenie zdravotného stavu žalobcu počas väzby, čo nebolo preukázané žiadnou lekárskou správou. Súd však konštatuje, že istý dopad väzby na psychický stav žalobcu možno vyvodiť z okolnosti, kedy žalobca bol vzatý do väzby, pričom od počiatku tvrdil, že je vo veci nevinný. Pri danom trestnom stíhaní hrozil vyšší trest, keď s prihliadnutím aj na dovtedajšiu kriminálnu minulosť žalobcu, a okolnosť, že sa mal skutku dopustiť v skúšobnej dobe podmienečného prepustenia bolo možné reálne predpokladať, že pri uznaní viny by mu hrozil trest nepodmienečný. Všetky tieto okolnosti nepochybne mohli mať vplyv na psychický stav žalobcu, pri rozhodovaní súdu o vzatí do väzby po rozhodnutí súdu zahlásil odvolanie s pozn., že „bude vysvetľovať, prečo sa obesil.“ Súd preto konštatuje, že napriek skutočnosti, na ktorú poukázal žalovaný, a ktorá nepochybne vyplynula z vykonaného dokazovania, kedy žalobca od mladistvého veku viedol kriminálny život, bol opakovane súdne trestaný, bol opakovane a to viac krát vo výkone väzby, aj vo výkone trestu, len samotná táto skutočnosť nevyvracia tvrdenie, že by predmetná väzba nemala mať žiaden dopad na jeho psychický stav, čo možno považovať za zásah do osobnostných práv žalobcu. Nemožno tiež opomenúť skutočnosť, že väzba znamená zásadný zásah do základných práv a slobôd poškodeného a to osobnej slobody (článok 17 Ústavy SR). Po preskúmaní trestného konania súd konštatuje, že skutok, ako bol popísaný v obžalobe, bol preukazovaný priamymi dôkazmi a to svedeckými výpoveďami poškodených, avšak tieto v konaní pred súdom po zhodnotení všetkých ostatných dôkazov trestný súd hodnotil ako nedôveryhodné a neboli žiadne iné priame, či súbor nepriamych dôkazov, ktorými by bolo preukázané, že sa stal skutok tak, ako bol opísaný v obžalobe. Súd v súlade so zásadou trestného práva „v pochybnostiach v prospech obžalovaného,“ vyslovil oslobodzujúci rozsudok. Žalobca od počiatku skutok popieral, súd nezistil, že by svojim konaním dal podnet na väzobné stíhanie, hoci nemožno opomenúť skutočnosť, že skutok, ktorý bol žalobcovi kladený za vinu, sa mal stať v skúšobnej dobe jeho podmienečného prepustenia, čo bolo jedným z hlavných dôvodov pre uvalenie tzv. preventívnej väzby, nakoľko žalobca spôsobom svojho života vyvolal obavu z pokračovania v trestnej činnosti pri pobyte na slobode. Väzbou bol obmedzený na osobnej slobode, bol vystavený obave, že mu môže byť uložený vyšší nepodmienečný trest odňatia slobody napriek jeho tvrdeniam, že sa skutku nedopustil, čo znamená zásah do cti a ľudskej dôstojnosti. Uvedený stav trval 6 mesiacov a 25 dní, čo je 209 dní. V porovnaní s dĺžkou zákonnej väzby súd konštatuje, že základná dĺžka väzby v prípravnom konaní stanovená zákonom je 7 mesiacov, pričom celková lehota väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť tridsaťšesť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre zločin, z toho najviac deväťnásť mesiacov pripadá na prípravné konanie (§ 76 TP). Z uvedeného vyplýva, že v prípade žalobcu väzba trvala cca 1/5-tinu zo zákonom stanovenej maximálnej dĺžky väzby, v jeho veci bolo postupované urýchlene a bez zjavných prieťahov v súvislosti s rozhodovaním o väzbe, a aj vo veci samej. Za daných okolností preto súd uzatvára, že považuje za preukázanú ujmu na strane žalobcu spôsobenú nezákonnou väzbou, ktorá sa prejavila jednak formou zásahu do základných práv a slobôd, ako aj na jeho cti a ľudskej dôstojnosti. Vzhľadom na tieto závery potom súd konštatuje, že sa nestotožnil s námietkou žalovaného, že by daná ujma bola dostatočne odškodnená samotným konštatovaním o vzniku ujmy a ospravedlnením sa zo strany MS SR.
15.4 Preto sa súd zaoberal nárokom žalobcu na adekvátne odškodnenie nemajetkovej ujmy, pričom prihliadal na kritériá v zmysle § 17 ods.3 Zákona o zodpovednosti za škodu pri posudzovaní výšky nemajetkovej ujmy. Zákon o ZŠ upravuje, za splnenia ktorých predpokladov možno poskytnúť aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď je so zreteľom na individuálne okolnosti, za ktorých došlo k zásahu do chránených práv poškodeného zrejmé, že iba konštatovanie porušenia práva samo nie je dostatočným zadosťučinením. V takom prípade právny poriadok upravuje možnosť úhrady aj nemajetkovej ujmy v peniazoch. Zákon o ZŠ demonštratívnym spôsobom vymenúva kritériá, podľa

ktorých sa určuje rozsah tejto náhrady. Vzhľadom na rozmanitosť jednotlivých prípadov zákon ani nemôže zvoliť taxatívny výpočet týchto kritérií, preto volí normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá vyžaduje, aby súd s prihliadnutím na konkrétne okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil, čo je v tom-ktorom prípade významné pre určenie výšky finančného zadosťučinenia. Pokiaľ súd posúdil osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žil a pracoval, možno konštatovať, že žalobca od veku mladistvého žil kriminálnym spôsobom života. Zo súdom zabezpečených správ vyplýva, že holdoval alkoholu, pod vplyvom ktorého sa správal neprístojne na verejnosti, čo bolo riešené v priestupkovom konaní. Podstatnú časť svojho života, kedy bol trestne zodpovedný, strávil vo výkone väzby a vo výkone trestu, v krátkych obdobiach na slobode bol opakovane riešený priestupkovo. Ani počas výkonu trestu sa obžalovaný nespráva v súlade s príslušnými predpismi, čo vyplynulo zo správy aj o aktuálnom správaní žalobcu vo výkone trestu odňatia slobody. Žalovaný doposiaľ nikde nepracoval, okrem práce vo výkone trestu odňatia slobody a veľmi krátkeho zamestnania na dohodu po prepustení z väzby v roku 2021/2022. V osobnom živote žalobcu súd zistil, že tento má jednu už dospelú dcéru, ktorá žije zrejme tiež kriminálnym spôsobom života, nakoľko je vo výkone trestu odňatia slobody. Okrem toho je žalobca biologickým otcom syna, od ktorého sa od útleho veku vôbec nestaral, hoci zavádzajúco uvádzal, že spolu s družkou J. I. sa mali o neho starať. Z uvedeného vyplýva ľahostajný postoj žalobcu k plneniu svojich rodičovských povinností. Toto kritérium úzko súvisí s hodnotením závažnosti následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote alebo v spoločenskom uplatnení. Žalobca nijako netvrdil, ani nepreukázal, že by sa výraznejšie spoločensky angažoval. Pokiaľ bol na slobode, žil a stýkal sa so svojou rodinou, prípadne známymi v rámci svojej komunity, kedy viedol záhaľčivý spôsob života. Uvedené preto určite neodôvodňovalo výšku uplatnenej ujmy žalobcom. Pokiaľ súd bral do úvahy aj závažnosť vzniknutej ujmy, tak ako už bolo uvedené, žalobca netvrdil a ani nepreukázal vyššiu závažnosť vzniknutej ujmy, než tú, ktorú súd konštatoval za preukázanú v tomto konaní. Rovnako, ak súd vzal okolnosti, za ktorých došlo k vzniknutej ujme v súvislosti s trestným stíhaním žalobcu, žalobcovi na jednej strane nemožno klásť za vinu, že trestné stíhanie voči nemu bolo začaté na základe výpovedí poškodených, na základe ich výpovedí bolo v rámci trestného stíhania preverované podozrenie zo spáchania závažnejšej trestnej činnosti vo forme zločinu, násilného charakteru, a následne bolo rozhodované o jeho väzobnom stíhaní, keď žalobca dovtedajším spôsobom života potvrdil, že násilné konanie je u neho bežné, rovnako bolo preukázané, že žalobca na slobode sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti a to aj zo zištných motívov za účelom zabezpečenia si prostriedkov na živobytie konaním v rozpore so zákonom. To znamená, že ani toto kritérium neodôvodňovalo uplatnený nárok žalobcu v požadovanej výške, nakoľko uvedené okolnosti svedčili aj v neprospech žalobcu.

16. Pri rozhodovaní súdu o výške primeranej náhrady nemajetkovej ujmy je predovšetkým náležité zistenie rozhodujúcich skutkových okolností. Súdna prax sa ustálila na názore, že súd je po takom zistení povinný vziať do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy právneho poriadku SR, ktoré upravujú odškodnenie, napríklad zákon č. 215/2006 Z.z.. Konečnému rozhodnutiu súdu by mala predchádzať jeho právna úvaha založená na porovnaní ujmy spôsobenej trestným činom, pri ktorom bola spôsobená smrť, alebo trestným činom znásilnenia, sexuálneho násilia alebo sexuálneho zneužívania. Súd by sa mal v každom individuálnom prípade zamyslieť nad tým, v čom je nemajetková ujma žalobcu v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím väčšia v porovnaní s ujmami spôsobenými uvedenými trestnými činmi (rozhodnutie NS SR sp. zn. 6 MCdo 15/2012). Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 7/2017 poukázal na judikatúru ESĽP, podľa ktorej náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo). ESĽP konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napr. Flux v. Moldavsko, Steel a Morris v. Spojené kráľovstvo). Okrem toho ESĽP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napr. Público - Comunicacáo Social, S. A. v. Portugalsko). Napokon ESĽP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia alebo ktorá sa priznáva obetiam násilných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady priznávanú za telesné zranenia alebo násilné činy (napr. Iltalehti a Karhuvaara v. Fínsko). Z hľadiska úvah o výške priznania náhrady nemajetkovej ujmy súd poukazuje na maximálnu hranicu ustanovenú v § 17 ods.4, ktorá odkazuje na poskytovanie náhrad osobám poškodeným násilnými trestnými činmi – zákon č. 215/2006 Z. z. V danom prípade v § 5 ods.1 zákona č. 215/2006 Z. z. je stanovený maximálny nárok odškodnenia v sume 50 násobku minimálnej mzdy, ak je trestným činom spôsobená smrť. Poškodený trestným činom znásilnenia, sexuálneho

násilia alebo sexuálneho zneužitia má nárok na vyplatenie odškodnenia maximálne v sume 10 násobku minimálnej mzdy. Na rok 2021 bola ustanovená mesačná minimálna mzda na 623,-- Eur (zákon č. 663/2007 Z. z.). Na základe uvedeného súd konštatuje, že maximálna suma za nenávratný následok, t. j. smrť, je 50 násobok minimálnej mzdy, t. j. 31.150,-- Eur (50 x 623,-- Eur), 10 násobok činí 6.230,-- Eur (10 x 623,-- Eur). Žalobca si uplatnil čiastku 10.000,-- Eur, pričom jeho ujma, ktorá bola v tomto konaní preukázaná, nie je vôbec porovnateľná s morálnou ujmou poškodených násilnými trestnými činmi (znásilnenie, sexuálne násilie alebo sexuálne zneužívanie), a už vôbec nie s ujmou, ktorou je nenávratný stav – ak je trestným činom spôsobená smrť. Preto súd konštatuje, že takto uplatnený nárok žalobcu nemohol byť primeraným. Pri vyčíslení nároku na odškodnenie za nezákonnú väzbu, aktuálne súdy na základe týchto kritérií stanovujú odškodnenie spravidla za jeden deň trvania väzby, pričom sa inšpirujú aj rozhodovacou činnosťou súdov v Českej republike (napr. rozhodnutie Občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu ČR, uverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk sp. zn. 30Cdo/2357/2010), s poukazom aj na rozsudok ES ĽP vo veci Bruncko/Slovenská republika, Kormoš/Slovenská republika, kedy za adekvátne odškodnenie možno považovať rozsah 20 až 60,-- Eur za jeden deň trvania väzby. Súd k uvedenému uvádza aj to, že odškodňovanie nemajetkovej ujmy je vždy výsledkom posúdenia súdu individuálnych okolností prípadu. Súd s prihliadnutím na tu prejednávanú vec konštatuje, že pri priznaní nároku na samej dolnej hranici takto ustanoveného rozsahu odškodnenia, by žalobcovi bol vyčíslený nárok za 209 dní väzby po 20,-- Eur vo výške 4.180,-- Eur, čo je zhruba 2/3 maximálneho odškodnenia pri poškodených násilnými trestnými činmi. S prihliadnutím na preukázanú ujmu v tomto konaní však takáto náhrada nie je primeraná, preto súd stanovil ako primeranú náhradu odškodnenie 5,-- Eur za každý deň nezákonnej väzby, čo činí 1.045,-- Eur (209 x 5). Súdu sú známe z vlastnej rozhodovacej činnosti množiace sa prípady uplatňovania nárokov na odškodnenie v obdobných prípadoch osobami, ktoré vedú kriminálny spôsob života a v obdobných prípadoch, kedy sa nepodarí obžalobe preukázanie viny „ bez akýkoľvek pochybností“ a súdy vyslovia oslobodzujúci rozsudok. Poškodení si uplatňujú obdobné nároky, či už pre nezákonnú väzbu alebo nezákonné trestné stíhanie. Súd nepopiera právo poškodeného na náhradu škody a to ani nemajetkovej ujmy (tak ako aj v tomto konkrétnom prípade), rozhodovanie súdov však smeruje k uvážlivému posudzovaniu výšky takýchto nárokov tak, aby sa uvedené nestalo pre poškodených istou formou „ľahkého získavania finančných prostriedkov“. Z pohľadu osobných pomerov žalobcu a ujmy, ktorú v tomto konaní preukázal, takéto odškodnenie nemožno považovať len za formálne, naopak, súd má zato, že uvedená výška v dostatočnej miere zodpovedá odškodneniu preukázanej ujmy, ktorá bola žalobcovi spôsobená v tomto konkrétnom prípade nezákonnou väzbou. Preto súd zaviazal žalovaného na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť vyplatená žalobcovi vo výške 1.045,-- Eur. V prevyšujúcej časti súd žalobu žalobcu z vyššie uvedených dôvodov považoval za nedôvodnú a nepreukázanú a preto ju zamietol.

17. O trovách konania rozhodoval súd podľa § 255 ods.1 C. s. p., kedy patrí náhrada trov konania podľa pomeru úspechu vo veci. Pri žalobách o náhradu nemajetkovej ujmy, keďže rozhodnutie o výške nároku závisí od úvahy súdu, v prípade čiastočného neúspechu ustálila judikatúra súdov, že sa nejedná o pomerovanie úspechu a neúspechu, avšak v zásade je žalobca úspešný, pokiaľ mu súd prizná časť nároku. V tomto konkrétnom prípade však súd konštatuje, že uplatnený nárok žalobcu ďaleko prevyšoval nárok, ktorý bol priznaný a súd v žalobe konštatoval, že takto uplatnený nárok prevyšoval aj maximálnu hranicu, ktorú žalobca v danom prípade by mohol žiadať, čo žalobcovi, ktorý bol v konaní zastúpený advokátom – právnym profesionálom, muselo byť zrejmé. Preto žalobu žalobcu z pohľadu výšky uplatneného nároku možno považovať skôr za špekulatívnu a preto súd rozhodol, že sa mu náhrada trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.